

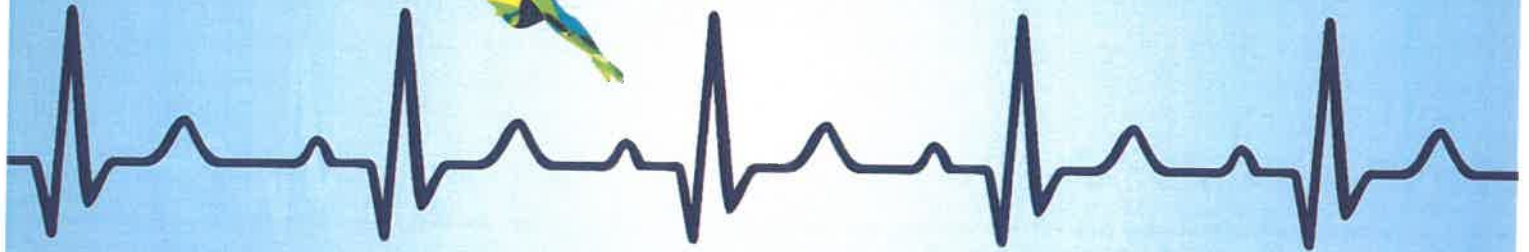
19th INTERNATIONAL SPORT SCIENCES CONGRESS®

11th - 14th November 2021
Pine Beach Otel, Belek - Antalya / TURKEY

BOOK of ABSTRACTS & FULL PAPERS

ÖZET METİN & TAM METİN KİTABI

ORGANIZATION SECRETARIAT

+90 444 9 443
onur.oral@burkon.com

www.sbk2021.org

SCIENTIFIC SECRETARIAT

Prof. Dr. Rüçhan İri
Niğde Ömer Halisdemir University
Sports Science Faculty, Niğde
E-Mail: ruchaniri@ohu.edu.tr

19. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi

19th International Sport Sciences Congress

11 – 14 Kasım 2021, Pine Beach Otel - Belek / Antalya

11th – 14th November, 2021, Pine Beach Otel - Belek / Antalya - Turkey

BİLDİRİ KİTABI

BOOK of ABSTRACTS

Saygıdeğer Katılımcımız,

Spor Bilimleri Derneği'nin organizatörlüğünde 11-14 Kasım 2021 tarihleri arasında Pine Beach, Belek / Antalya'da düzenlediğimiz 19. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde sizleri görmekten büyük mutluluk duyduk. Sporun bireysel ve toplumsal işlevleri, bilindiği gibi, eğitimden sağlığa, ekonomiden medyaya kadar kamu ya da özel tüm sektörlerin ilgisini bu alana yoğunlaştırmasına neden olmaktadır.

Spora olan ilgi ve farkındalık düzeyindeki artış, mevcut bilimsel bilgi ve teknolojinin sürekli gözden geçirilmesini, yenilenmesini ve yeni beklentilere uygun olarak biçimlendirilmesini zorunlu kıldığından, spor bilimleri de farklı bilim alanlarındaki yeni yaklaşımların ve teknolojik yeniliklerin sporda taşıyabileceği anlama ilişkin bilimsel bilgi üretimini hızlandırmakta, üretilen bilgiyi düzenlenen çeşitli organizasyonlarda paylaşım ve tartışmaya açmaktadır. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'ne 1000 civarında ulusal ve uluslararası spor bilimci, yönetici ve uygulamacının katılımı gerçekleşmiştir.

Kongrede, multidisipliner bir yapı gösteren spor bilimlerinin "Hareket ve Antrenman Bilimleri", "Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi", "Spor Sağlık Bilimleri", "Sporda Psiko-Sosyal Alanlar", "Spor Yönetim Bilimleri" ve "Rekreasyon" temel alanları, eğitim, sağlık, fen ve sosyal bilimler verileri çerçevesinde, düzenlenen sempozyumlar, paneller, çalıştaylar gibi bilimsel ortamlarda tartışılmıştır.

Spor bilimlerinin bu büyük bilgi şöleni için 2022 yılında da birlikte olmak dileğiyle...

Saygılarımla,

Prof. Dr. Mehmet GÜNAY
Kongre Başkanı

Dear Distinguished Participants,

We have been more than pleased to host you in the 19th International Sport Sciences Congress has been organized in Pine Beach Hotel – Belek-Antalya/Turkey between November 11th - 14th November 2021 by the Sport Sciences Association. As is known, individual and social functions of sport significantly attract the attention and interest of all sectors, both public and private, from education to health and economy to media.

Since the increase in the level of interest and awareness on sport requires continuous review and update of the available scientific knowledge and technology and restructuring of the same according to the emerging expectations, sport sciences also allow for the increasing generation of scientific knowledge to transfer new approaches and technological innovations in different fields of science and for the share and discussion of the generated knowledge in various events.

Around 1000 national and international sport scientists, managers and practitioners participated in the International Sport Sciences Congress. The main areas such as "Movement and Training Sciences", "Physical Education and Sports Teaching", "Sport Health Science", "Psycho-Social Aspects of Sport", "Sport Management Sciences" and "Recreation" under the multi-disciplinary structure of sport sciences has been discussed during the congress in the scientific symposia, panels and workshops has been organized within the context of education, health, science and social sciences data.

We wish to be together in 2022 for this great information feast of sports sciences...

Yours sincerely,

Prof. Dr. Mehmet GÜNAY
Chairman of the Congress

KURULLAR / COMMITTEES

Kongre Onur Kurulu

Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU - Gençlik ve Spor Bakanı
Prof. Dr. Uğur ERDENER - Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Asbaşkanı
Yavuz GÜRHAN - Antalya Gençlik ve Spor İl Müdürü V.
Ersin YAZICI - Antalya Valisi
Muhittin BÖCEK - Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı
Prof. Dr. Özlenen ÖZKAN - Akdeniz Üniversitesi Rektörü
Aydın ERGÜN - Aksu Kaymakamı
Halil ŞAHİN - Aksu Belediye Başkanı

Kongre Organizasyon Kurulu

Mehmet GÜNAY - Gazi Üniversitesi (Kongre Başkanı)
Mitat KOZ - Ankara Üniversitesi
Gülfem ERSÖZ - Ankara Üniversitesi
Sebahattin DEVECİOĞLU - Fırat Üniversitesi
Timuçin GENCER - Ege Üniversitesi
Sami MENGÜTAY - Fenerbahçe Üniversitesi
Ali Ahmet DOĞAN - Kırıkkale Üniversitesi
Erkan Faruk ŞİRİN - Selçuk Üniversitesi
Murat KALDIRIMCI - Atatürk Üniversitesi
Rüçhan İRİ - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Fatih KILINÇ - Akdeniz Üniversitesi

Kongre Sekreteri

Dr. Rüçhan İRİ - Kongre Genel Sekreteri

Kongre Sekreter Yardımcıları

Dr. Akın ÇELİK
Dr. Serdar ELER
Dr. Funda KOÇAK
Dr. Ayça GENÇ

Sekreteryaya

Özgün PARASIZ
Kadir KESKİN
Okan Burçak ÇELİK
Mehmet Ali ÖZÇELİK

Spor Bilimleri Derneği Yönetim Kurulu

Mehmet GÜNAY
Mitat KOZ
Sebahattin DEVECİOĞLU
Gülfem ERSÖZ
Timuçin GENCER
Erkan Faruk ŞİRİN
Sami MENGÜTAY
Murat KALDIRIMCI
Ali Ahmet DOĞAN

Spor Bilimleri Derneği Onur Kurulu

Birol DOĞAN
Hatice ÇAMLIYER
Yavuz TAŞKIRAN

Spor Bilimleri Derneği Denetleme Kurulu

Mürsel BİÇER - Gaziantep Üniversitesi
Tahir HAZIR - Hacettepe Üniversitesi
Cengiz AKALAN - Ankara Üniversitesi

Spor Bilimleri Derneği Önceki Başkanları

Caner AÇIKADA
Yavuz TAŞKIRAN
Hasan KASAP
M. Ferit ACAR
Birol DOĞAN
Haydar DEMİREL
Gıyasettin DEMİRHAN

Bilim Kurulu Başkanı

Dr. Mitat KOZ

Bilim Kurulu

Dr. A. Azmi YETİM	Dr. Günter AMESBER AUT	Dr. Mutlu TÜRKMEN
Dr. A. Emre EROL	Dr. Halil İbrahim CİCİOĞLU	Dr. Mürsel BİÇER
Dr. A. Haydar DEMİREL	Dr. Halil TAŞKIN	Dr. Müslüm BAKIR
Dr. Abdülkerim Kasım BALTACI	Dr. Hamed ABBASSI IRN	Dr. Nadhim AL-WATTAR IRQ
Dr. Aina CHALABAEV FR	Dr. Hans Georg PREDEL GER	Dr. Naito HİSASHİ JAP
Dr. Ali Ahmet DOĞAN	Dr. Harald TSCHAN AUT	Dr. Nazmi SARITAŞ
Dr. Ali KIZILET	Dr. Hasan KASAP	Dr. Neagu NICOLEA ROM
Dr. Alin LARİON ROM	Dr. Hayri ERTAN	Dr. Nefise BULGU
Dr. Amir SHAMS IRN	Dr. Herbert WAGNER AU	Dr. Neil AMSTRONG ENG
Dr. Andrew JONES UK	Dr. Hiroyuki NUNOME JAP	Dr. Nevzat MİRZEOĞLU
Dr. Andriy VOVKANYCH UA	Dr. Hürmüz KOÇ	Dr. Nikolaos DİGELİDİS GRE

Dr. Andriy VOVKANYCH UKR	Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU	Dr. Nimet H. KORKMAZ
Dr. Anthony C. HACKNEY USA	Dr. Hüseyin ÜNLÜ	Dr. Norbert MÜLLER GER
Dr. Antonio Paoli IT	Dr. Ian HAEZLEWOOD AU	Dr. Nurettin KONAR
Dr. Arslan KALKAVAN	Dr. Ian Heazlewood	Dr. Nurtekin ERKMEN
Dr. Athanasios G. PAPAIOANNOU GRE	Dr. Ian Jones UK	Dr. Oğuz ÖZBEK
Dr. Atilla PULUR	Dr. Ioan TURCU RO	Dr. Ömer ŞENEL
Dr. Axel KNICKER GER	Dr. Ivo JIRASEK CZ	Dr. Özcan SAYGIN
Dr. Aysel PEHLİVAN	Dr. İbrahim Bülent FİŞEKÇİOĞLU	Dr. Paul G. SCHEMPP ABD
Dr. Ayşe Kin İŞLER	Dr. İbrahim YILDIRAN	Dr. Perican BAYAR
Dr. Ayşe TÜRKSOY İŞİM	Dr. İffet MAHMUTOVIÇ BİH	Dr. Peter BONOVBUL
Dr. Baki YILMAZ	Dr. İlhan ŞEN	Dr. Peter HASTIE USA
Dr. Bilal ÇOBAN	Dr. İlhan TOKSÖZ	Dr. Peter ISERBYT BEL
Dr. BİLGE DONUK	Dr. İlker YILMAZ	Dr. Peter SPITZENFEIL GER
Dr. Birol DOĞAN	Dr. James HARDY ENG	Dr. Phillip WARD USA
Dr. Branislav ANTALA SK	Dr. Jayne CAUDWELL UK	Dr. R.Timuçin GENÇER
DR. Brett SMITH UK	Dr. Jean COTE CAN	Dr. Rana VAROL
Dr. Bryan McCORMICK ABD	Dr. Jeffrey MARTIN USA	Dr. Razvan ENOİU ROM
Dr. Burçin ÖLÇÜCÜ	Dr. Jim PARRY ENG	Dr. Recep KÜRKÇÜ
Dr. Burhan CUMRALIĞİL	Dr. Jonathan CASPER USA	Dr. Renato MANNO ITA
Dr. Bülent AĞBUĞA	Dr. Jonathan FOLLAND UK	Dr. Reza RAJABI IRN
Dr. Canan KOCA ARITAN	Dr. Jörn Wulf Helge DK	Dr. Robert C. SCHNEIDER USA

Dr. Cecilia GEVAT ROM	Dr. Jose Gonzalez ALONSO ESP	Dr. Robert SCALES USA
Dr. Cengiz AKALAN	Dr. Josef HACKFORTH GER	Dr. Roger ENOKA USA
Dr. Cengiz ARSLAN	Dr. Jurgen BUSCHMANN	Dr. Rüşhan İRİ
Dr. Christian WACKER GER	Dr. Kadir PEPE	Dr. Saeid Dabbagh NIKOUKHESLAT IRN
Dr. Christoph BREUER GER	Dr. Kairat ZAKIRYANOV KAZ	Dr. Salih PINAR
Dr. Christopher BELL USA	Dr. Kanat CANUZAKOV KRG	Dr. Sami MENGÜTAY
Dr. Cristoph RASCHKA GER	Dr. Karyn HAMILTON USA	Dr. Scott POWERS USA
Dr. Çetin YAMAN	Dr. Kaukab AZEEM KSA	Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU
Dr. Dana BADAU ROM	Dr. Kemal TAMER	Dr. Sefa LÖK
Dr. Daniela DASHEVA BUL	Dr. Kenan ŞEBİN	Dr. Selahattin AKPINAR
Dr. Danyel REICHE GER	Dr. Kerem Yıldırım ŞİMŞEK	Dr. Selda BEREKET
Dr. David TOD UK	Dr. Khaled EBADA EGY	Dr. Selma KARACAN
Dr. Dilek SEVİMLİ	Dr. Kirk WAKEFIELD USA	Dr. Sema ALAY ÖZGÜL
Dr. Dusan MITIC RS	Dr. Konstantinos GEORGİADİS GRE	Dr. Serkan REVAN
Dr. Dusko BJELICA MNE	Dr. Kostas ALEXANDRİS GRE	Dr. Seydi Ahmet AĞAOĞLU
Dr. Eddie TAKCHING LAM USA	Dr. Kürşad Han DÖNMEZ	Dr. Seyhan HASIRCI
Dr. Edward COYLE USA	Dr. Lars Bojsen MICHALSIK DEN	Dr. Shams MUSTAFAYEVA AZE
Dr. Ekrem Levent İLHAN	Dr. Latif AYDOS	Dr. Sigmund LOLAND NOR
Dr. Ekrem ÇOLAKHODZIÇ BIH	Dr. Laurentiu-Gabriel Talaghir RO	Dr. Simon CHADWICK UK
Dr. Elizabeth C.J. PIKE UK	Dr. Li Chun Yen TW	Dr. Simona PAJAUJIENE LT
Dr. Emanuele ISIDORI ITA	Dr. M. Levent İNCE	Dr. Stevo POPOVIĆ MNE

Dr. Emine AĐLAR	Dr. M. Settar KOAK	Dr. Suat KARAKÜÜK
Dr. Erbil HARBİLİ	Dr. Mahmood GOUDARZİ IRN	Dr. Süleyman PATLAR
Dr. Erdal ZORBA	Dr. Manfred LÄMMER GER	Dr. Süleyman ŞAHİN
Dr. Erdin ŞIKTAR	Dr. Marcia De FRANCESCHİ NETO BRZ	Dr. Şenay ŞAHİN
Dr. Eric MUELLER AUT	Dr. Margot NIESSEN GER	Dr. Şerife VATANSEVER
Dr. Erkan Faruk ŞİRİN	Dr. Martin LAMES GER	Dr. Şevki KOLUKISA
Dr. Erkut KONTER	Dr. Martin Roderick UK	Dr. Tahir HAZIR
Dr. Erman ÖNCÜ	Dr. Mary O'SULLIVAN IRL	Dr. Tekin ÇOLAKOĐLU
Dr. Erzhan MAKHANBET KAZ	Dr. Matthew P. BUMAN USA	Dr. Tomasz Niznikowski POL
Dr. Evrim ÇAKMAKÇI	Dr. Mehmet ACET	Dr. Turgay BİÇER
Dr. F. Filiz ÇOLAKOĐLU	Dr. Mehmet GÜÇLÜ	Dr. Turgut KAPLAN
Dr. F. Hülya AŞÇI	Dr. Mehmet GÜNAY	Dr. Ulrich HARTMAN GER
Dr. Fadıl MAMUTİ MKD	Dr. Mehmet KILIÇ	Dr. Uwe PühseSWI
Dr. Faik ARDAHAN	Dr. Mehmet KUTLU	Dr. Vedat AYAN
Dr. Fatih BEKTAŞ	Dr. Mehmet TÜRKMEN	Dr. Vedat ÇINAR
Dr. Fatih ÇATIKKAŞ	Dr. Mehtap MALKOÇ	Dr. Vern NEVILLE UK
Dr. Fatih ÖZGÜL	Dr. Metin ARGAN	Dr. Werner NACHBAUER AUT
Dr. Fereidoon TONDNEVİS IRN	Dr. Metin ŞAHİN	Dr. Yaėmur AKKOYUNLU
Dr. Fikret SOYER	Dr. Metin YAMAN	Dr. Yavuz TAŞKIRAN
Dr. Filiz AMLIGÜNEY	Dr. Mireala DAMIAN ROM	Dr. Yusuf CAN
Dr. Füsün Öztürk KUTER	Dr. Mitat KOZ	Dr. Yusuf KÖKLÜ

Dr. Geoffrey GOLDSPIG UK

Dr. Mohsen ESMAEILI IRN

Dr. Yücel OCAK

Dr. Georgiados COSTANTINOS GRE

Dr. Mounire KOUACHE ALG

Dr. Yüksel SAVUCU

Dr. Gıyasettin DEMİRHAN

Dr. Murat AKYÜZ

Dr. Zafer ÇİMEN

Dr. Gökhan BAYRAKTAR

Dr. Murat KALDIRIMCI

Dr. Zekeriya GÖKTAŞ

Dr. Gülfem ERSÖZ

Dr. Murat TAŞ

Dr. Zeki COŞKUNER

Dr. Gülfem SEZEN BALÇIKANLI

Dr. Murat TEKİN

Dr. Zsolt RADAK HUN

Dr. Gülten HERGÜNER

Dr. Musa Selimi KOS

Dr. Günter A. PILZ GER

Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN

Hakem Kurulu

Dr. Adem CİVAN

Dr. Gülbin RUDARLI NALÇALKAN

Dr. Özlem ÖRHAN

Dr. Ahmet ALPTEKİN

Dr. Gülfem SEZEN BALÇIKANLI

Dr. Pınar GÜZEL

Dr. Ali Dursun AYDIN

Dr. Gülten HERGÜNER

Dr. R. Ferudun DORAK

Dr. Ali ÖZKAN

Dr. H. Hüsrev TURNAGÖL

Dr. Ragıp PALA

Dr. Ani AGOPYAN

Dr. Hakan SUNAY

Dr. Rıdvan EKMEKÇİ

Dr. Ayda KARACA

Dr. Hakan ÜNAL

Dr. Sadettin KİRAZCI

Dr. Ayşe Dilşad MİRZEOĞLU

Dr. Halil SAROL

Dr. Selhan ÖZBEY

Dr. Ayşe Gökçe ERTURAN İLKER

Dr. Haluk KOÇ

Dr. Serdar ELER

Dr. Baybars Recep EYNUR

Dr. Hanife Banu ATAMAN YANCI

Dr. Serdar TOK

Dr. Belgin İNAN

Dr. Hüdaverdi MAMAK

Dr. Serkan KURTİPEK

Dr. Betül BAYAZIT

Dr. İlker OZMUTLU

Dr. Sevde Mavi VAR

Dr. Bilal DEMİRHAN

Dr. İbrahim ERDEMİR

Dr. Sultan HARBİLİ

Dr. Bilal Utku ALEMDAROĞLU	Dr. İlhan ADİLOĞULLARI	Dr. Süleyman Murat YILDIZ
Dr. Burak GÜRER	Dr. İlker ÖZMUTLU	Dr. Sümmani EKİCİ
Dr. Cengiz AKARÇEŞME	Dr. Levent ATALI	Dr. Sürhat MÜNİROĞLU
Dr. Ceren SUVEREN	Dr. Levent VAR	Dr. Ş. Nazan KOŞAR
Dr. Çetin ÖZDİLEK	Dr. Leyla SARAÇ	Dr. Şenay ŞAHİN
Dr. Dilşad ÇOKNAZ	Dr. Leyla YILMAZ	Dr. Tamer KARADEMİR
Dr. Ebru Olcay YÜCEL KARABULUT	Dr. M. Zeki ÖZKOL	Dr. Tennur YERLİSU LAPA
Dr. Ebubekir AKSAY	Dr. Mahmut AÇAK	Dr. Tonguç Osman MUTLU
Dr. Elif KARAGÜN	Dr. Mehmet DEMİREL	Dr. Turan ÇETİNKAYA
Dr. Emin SÜEL	Dr. Mehmet İNAN	Dr. Ufuk ALPKAYA
Dr. Emrah ATAY	Dr. Mehmet M. YORULMAZLAR	Dr. Uğur ABAKAY
Dr. Emre BAĞCI	Dr. Mehmet ÖZAL	Dr. Ulviye BİLGİN
Dr. Erkal ARSLANOĞLU	Dr. Mehmet ULUKAN	Dr. Ünal TÜRKÇAPAR
Dr. Erkan DEMİRKAN	Dr. Menşure AYDIN	Dr. Veli Ozan ÇAKIR
Dr. Erkan GÜNAY	Dr. Mikail TEL	Dr. Velittin BALCI
Dr. Fatih HAZAR	Dr. Murat KANGALGİL	Dr. Yakup Akif AFYON
Dr. Fatih KIMCI	Dr. Murat Yalçın BEŞİKTAŞ	Dr. Yakup AKTAŞ
Dr. Fatma İlker KERKEZ	Dr. Mustafa ATLI	Dr. Yakup AKYEL
Dr. Fatma Neşe ŞAHİN	Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ	Dr. Yaşar SALCI
Dr. Fatma Pervin BİLİR	Dr. Nebahat ELER	Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU
Dr. Fatma SAÇLI UZUNÖZ	Dr. Numan Bahadır KAYIŞOĞLU	Dr. Yavuz YILDIZ

Dr. Fırat AKÇA

Dr. Nurper ÖZBAR

Dr. Yıldız YAPRAK

Dr. Funda KOÇAK

Dr. Orcan MIZRAK

Dr. Yunus ARSLAN

Dr. Gönül BABAYİĞİT İREZ

Dr. Özgür MÜLAZIMOĞLU BALLI

Dr. Gözde ERSÖZ

Dr. Özgür ÖZKAYA

DESTEKLEYEN KURUM VE KURULUŞLAR

SUPPORTING INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS

Spor
Fizyoterapistleri
Derneği

İÇİNDEKİLER
TABLE of CONTENTS

<i>KONUŞMA ÖZETLERİ / SPEECH ABSTRACTS</i>	16
<i>SÖZEL BİLDİRİ ÖZETLERİ / ORAL PRESENTATION ABSTRACTS</i>	50
<i>POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ / POSTER PRESENTATION ABSTRACTS</i>	367
<i>TAM METİNLER / FULL PAPERS</i>	371

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE MOTOR BECERİ, FİZİKSEL UYGUNLUK VE SOSYAL BECERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bahar TOKMAK¹, Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN²

1. İstanbul Gedik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi,
2. Gedik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi.

ÖZET

Gerçekleştirilen bu çalışmanın amacını "İlkokul Öğrencilerinde Motor Beceri, Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" oluşturmaktadır.

Araştırma; İstanbul ili, Büyükçekmece ilçesinde bulunan Mimar Sinan Özel İlkokulu 1,2,3 ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşan katılımcılarla ile gerçekleştirilmiştir. Fiziksel uygunluk ve motor beceri ölçekleri; 90 kız, 87 erkek toplamda 177 katılımcıdan oluşurken, sosyal beceri derecelendirme ölçeği; 75 kız, 77 erkek toplamda 152 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcıların antropometrik ölçümleri için; boy ve ağırlık ölçümleri yapılmış ardından BK'leri (Beden Kütle İndeksi) hesaplanmıştır. Fiziksel uygunluk ölçümleri için Eurofit Test Bataryasına göre; 20 m sürat koşusu, 10x5 mekik koşusu, otur eriş (esneklik) testi, dikey sıçrama testi, durarak uzun atlama testi ve disklere dokunma testi yapılmıştır. Motor beceri için TGMD-III testi kullanılmış ve katılımcılara, lokomotor beceriler ve top becerileri testleri yapılarak toplam kaba motor becerileri puanlanmıştır. Sosyal Beceri Derecelendirme Sistemi Anne-Baba Formu, katılımcıların velilerine Google Formlar ile düzenlenerek gönderilmiş ve cevaplar Microsoft Excel 2016 ile tabloleştirilmiştir.

Araştırma sonucu elde edilen verilerin çözümlenmesi sürecinde SPSS 22 istatistik paket programı kullanılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde araştırmanın sonucu olarak; ilkokul öğrencilerinin fiziksel uygunlukları ve motor becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunurken, sosyal beceriler ile fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul öğrencileri, fiziksel uygunluk, motor beceri, sosyal beceri

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MOTOR SKILL, PHYSICAL FITNESS AND SOCIAL SKILLS IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

The subject of this study is "Investigation of the Relationship Between Motor Skills, Physical Fitness and Social Skills in Primary School Students".

Research; It was held with the participants of the 1st, 2nd, 3rd and 4th grade students of Mimar Sinan Private Primary School located in Büyükçekmece district of İstanbul. Physical fitness and motor skill scales; The social skills rating scale consists of a total of 177 participants, 90 girls and 87 boys; It consists of 75 girls, 77 boys and 152 participants in total. For anthropometric measurements of the participants; height and weight measurements were made and then BMIs were calculated. According to Eurofit Test Battery for physical fitness measurements; 20 m sprint, 10x5 shuttle run, sit and reach (flexibility) test, vertical jump test, stand long jump test and plate tapping test were performed. TGMD-III test was used for motor skills and total gross motor skills were scored by performing locomotor skills and ball skills tests. The Social Skills Rating System Mother-Father Form was sent to the parents of the participants by arranging them with Google Forms and the answers were tabulated with Microsoft Excel 2016.

SPSS 22 statistical package program was used in the process of analyzing the data obtained as a result of the research. As a result of the research as a result of the findings obtained; While a significant difference was found between physical fitness and motor skills of primary school students, no significant difference was found between social skills and physical fitness and motor skills.

Keywords: Primary school students, physical fitness, motor skills, social skills.

1. GİRİŞ

Motor gelişim; organizmanın, bedensel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak isteğe bağlı hareketlilik kazanmasıdır (Özer ve Özer, 2016). Motor gelişim, insanların motor becerilerinde meydana gelen değişimleri ve bu değişimleri etkileyen faktörleri incelemektedir (Payne ve Isaac, 2011). Çocuklarda motor gelişim doğumdan sonra reflekslerle başlayan, daha sonra koordineli hareketlerle devam eden bir süreçtir. Normal gelişim gösteren çocuklar, büyümelerine paralel olarak belli dönemlerden geçerek hareket becerileri kazanırlar. Örneğin; bebekler önce emekler, sonra yürür ve daha sonra koşmaya başlayarak sıralı bir hareket becerisi kazanır. Tüm bu beceriler ileride spor branşlarının alt yapısını oluşturacak hareket kalıplarıdır (Gallahue ve Ozmun, 2006).

Çocukların fiziksel uygunluk düzeylerini takip etmek, değerlendirmek ve uygun programlar geliştirmek için fiziksel özellikleri çeşitli testlerle ölçülmektedir. Bu konuyla ilgili çalışmalar gittikçe artış göstermekte ve bu sayede yetişkinlikte ortaya çıkan sağlık sorunları ile bu çalışmalar arasında bağlantı kurulmaktadır (Pate ve diğerleri, 2002; Fletcher ve diğerleri, 1996). Özellikle günümüzde, pandemi sürecinin etkisiyle çocuklar derslerine online olarak katılmakta, dışarı çıktıkları süre kısıtlı olduğundan dolayı yeteri kadar fiziksel aktiviteye katılmamaktadırlar. Bu da evde geçirilen süreçte kilo artışı ile beraber sağlıklı bir ortam oluşturmaktadır. Bu süreçte çocukların fiziksel uygunluk düzeylerinin belirlenmesi ve buna bağlı olarak fiziksel aktivite programlarının geliştirilmesi hareketsiz geçirilen bu sürecin telafisi adına önem teşkil etmektedir.

Sosyal gelişim, toplumun beklentilerine uygun olarak kazanılmış davranış kalıplarını ve bunu kullanabilme yeteneğini ifade etmektedir. Bireyin doğumu ile başlayan evreyi ve günlük davranış gelişimini kapsamaktadır (Yavuzer, 2007). İnsanlar çevresiyle sürekli bir etkileşim içerisinde ve yaşamını sürdürdüğü topluma uyum sağlamaktadır. Çocuklar doğumlarıyla birlikte ilk sosyal çevresinin içerisinde yer almaktadır. İnsanlarla nasıl ilişki kuracağını ilk olarak ailesiyle deneyimleyen çocuklar daha sonra bu etkileşime arkadaşları ve diğer yetişkinlerle beraber devam eder (Kandır, 2007). Bireyin sosyal gelişimi, kendisinden beklenen davranışları sergileyecek şekilde yetişmesi ile ilgilidir. Çocuğun ilk yıllardaki sosyal gelişimi, sosyal davranışlarının temelini oluşturmaktadır. Sosyal gelişimin sağlıklı olabilmesi için bireyin yaşamını sürdürdüğü topluma uyum sağlaması gerekmektedir (Çubukçu ve Gültekin, 2006).

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Motor Beceri

Okul öncesi dönemde çocukların performansında her geçen gün değişim ve gelişim gözlenebilmektedir. Bu yaş grubu çocuklarda, kas kuvveti yaşla bağlı olarak artmakta ve cinsiyetler arası farklılık görülmemektedir. Bu dönemde, çocuklarda temel motorik özelliklerdeki performans gelişmektedir. Denge hariç diğer parametrelerin hepsinde yaşla birlikte ilerleme görülmektedir. Cinsiyet farklılığı az olmakla birlikte bazı becerilerde farklılık gösterebilmektedir. Örneğin; koşu, atlama, fırlatma gibi becerilerde erkek çocukları daha iyiysen, dengede kızlar erkeklerden daha başarılıdır. Cinsiyetler arasındaki farklılık bu dönemde az ve birbirine yakındır (Özer ve ark. 1992). Kız ve erkeklerin motor beceri yetenekleri 7 yaşından 17 yaşına kadar doğrusal olarak bir artış göstermektedir. Bu gelişmeler büyüme ve gelişme ile oluşan biyolojik farklılaşmanın sonucu olarak meydana gelmektedir. Beden ölçüsü ve yapısı performansı etkileyen unsurlardandır. Çocukluk döneminde ise motor beceri ve beden ölçüsü ilişkisi genellikle düşüktür (Özer ve Özer, 2016). Beden ağırlığı, koşu ve atlama gibi performansları olumsuz yönde etkileyebilmekteysen, fırlatma performansı ile olumlu bir ilişki içerisinde. Koşu ve atlamada ağır çocuklar, zayıf çocuklara oranla daha başarısız performans sergilerken, fırlatma gibi becerilerde zayıf çocuklardan daha başarılı olabilmektedirler (Willmore ve Costill, 1998).

2.2. Fiziksel Uygunluk

Fiziksel aktiviteyi gerçekleştirmek için gerekli olan unsurlar fiziksel uygunluk olarak tanımlanmaktadır. Bir başka deyişle günlük işlerimizi yorgunluk duymadan, enerjik bir şekilde geçirme yeterliliğine sahip olmak anlamına gelmektedir. "Fiziksel uygunluk; kalp solunum dayanıklılığı, kassal dayanıklılık, kas kuvveti, kas gücü, sürat, esneklik, çeviklik, denge, reaksiyon zamanı ve beden kompozisyonunu içermektedir. Fiziksel uygunluk ve sağlık arasında olumlu yönde bir ilişki vardır. (Özer K, 2020)."

Aktif yaşam için gerekli alışkanlıkların temeli çocukluk çağında atılmaktadır. Çocukluk çağında aktif yaşamın benimsenmesi geleceğin sağlıklı toplumunu oluşturmak adına büyük bir önem oluşturmaktadır. Bu yaşam tarzının benimsenmesinde anne ve babanın rolü büyüktür. Önce anne ve babanın aktif bir yaşam tarzını benimsemiş, sağlıklı, beslenmesine dikkat eden, düzenli fiziksel aktivite yapan bireyler olmaları gerekmektedir. Çocuklar anne ve babalarını örnek aldıkları için doğal olarak bu yaşamı benimsemiş olmakta ve sağlıklı yaşamın önemini kavramaktadırlar (Özer ve Özer, 2016).

Kişilerin sağlıklı ve mutlu bir hayat sürebilmeleri için aktif yaşam tarzını benimsemeleri gerekmektedir. Aktif bir yaşam tarzı ise düzenli egzersiz ve fiziksel aktiviteler yaparak, esneklik, dayanıklılık, koordinasyon ve kuvvet gibi motor becerileri geliştirmektedir. Buna ek olarak sağlıklı ve dengeli beslenmek, aynı zamanda yeteri kadar uyumak da oldukça önemlidir. Çocuklarda aşırı beslenme, abur cubur tüketme ve hareketsiz yaşamla beraber şişmanlığa yol açmaktadır. Şişmanlık fiziksel bir sorun olarak görülse de aslında psikolojik sorunlara da yol açmaktadır. Bedeninin beğenmeme, aşırı kilodan sebep hareket etmede zorluk

yaşayan çocuk, oyuna katılmada zorluk çekmekte ve bu nedenle kendine güvensizlik, arkadaş edinmede zorluk çekmektedir. Bu açıdan bakıldığında ise aktif yaşamın sağlıklı ve aynı zamanda mutlu olmak için önemli olduğu görülmektedir (Kalish, 1996).

2.3. Sosyal Beceri

Sosyal beceri, kişinin başkalarıyla olan iletişim ve etkileşimini başlatmaları ve sürdürebilmeleri için gerekli davranışlardır (Westwood, 2007). Bir başka deyişle, hayat boyu başarılı ve mutlu olmak için diğer insanlarla etkileşimi kolaylaştıran davranışların tümü sosyal beceridir (Genç, 2005). Sosyal becerilerin gelişimi çevresel ve kültürel faktörlerden, aile tutumlarından, kardeş ve arkadaş ilişkilerinden, eğitim programları ve öğretmen tutumlarından etkilenmektedir (Ceylan, 2009). Okuldaki sosyal ortamda yeni arkadaşlıklar edinme, bu arkadaşlıkları devam ettirme ve öğretmenlerle kurulan sağlıklı ilişkiler için önemli becerilerdendir. Bu becerileri kazanmaları, okula karşı tutumlarını olumlu yönde etkilemekte ve ileriki yaşamlarında daha başarılı olduklarını göstermektedir (Denham, 2006).

Çocuklar için okul ortamı sosyalleşmeleri açısından önem teşkil etmektedir. Akranları ile geçirdikleri süre içerisinde arkadaşlığı, paylaşmayı, kurallara uymayı ve oyuna katılma gibi durumları deneyimleyen çocuklar sosyal becerilerini geliştirmektedirler. Özellikle oyuna katılım sosyal becerileri geliştirmenin en iyi yolu olduğu gibi sosyal beceriler oyun esnasında kendiliğinden kazanılmaktadır (Darwish ve diğerleri 2001; Swindells ve Stagnitti 2006). Sosyal ve psikolojik gelişim açısından önemli olan sosyal becerileri yetersiz olan çocuklar problem çözme gibi davranışlarda zorlanmaktadır. Dolayısıyla olumsuz davranış biçimlerini kullanmaya yönelebilmektedirler (Bacanlı ve Erdoğan, 2003). Bu gibi durumlarda da çocuk akranları tarafından dışlanmakta, oyun ve benzeri etkinliklere katılmada içe dönük davranışlar sergilemektedirler. Erken yaşta kazanılamayan sosyal beceriler yaşamın ileriki zamanlarında hem bireyi hem de çevresini olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Yaşamın ilk yıllarında sosyal becerileri geliştirilmesi, çocukların duygusal ve bilişsel becerileri için katkı sağlamaktadır. İlk yıllarda sosyal ilişkileri gelişmiş çocuklar, ileriki yıllarda da bu ilişkilerini sürdürmeyi başarmakta, iletişim becerileri gelişmiş, kendini iyi ifade eden, topluma uyum sağlayan ve mutlu bireyler olmaktadır. Bunun aksine sosyal becerilerini geliştiremeyen ve bu konuda yetersiz olan çocuklar, yaşamları boyunca bireylerle ilişkilerde zorlanmakta, duygusal ve davranışsal olarak sorunlarla karşılaşmakta, okul ve meslek hayatlarına farklı problemler yaşamaktadır (Gülay ve Akman, 2009).

3. YÖNTEM

Bu çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden; Betimsel Araştırma Yöntemi ve İlişkisel Araştırma Yöntemi kullanılmıştır. Betimsel araştırma, çalışma konusunun var olan durumuna ilişkin hipotezler test etmek için veya problemlere cevap bulmak için veriler toplamayı gerektiren araştırmalardır. İlişkisel Araştırma ise iki veya daha çok değişken arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmalardır (Akgün ve ark., 2008).

Bu araştırma içerisinde yer alan tüm bireyler ilkökul öğrencisi başlığı altında incelenerek ele alınmıştır. Araştırmanın evrenini, İstanbul ili Büyükçekmece ilçesinde bulunan Mimar Sinan Özel İlkokulu'nda öğrenime devam eden 1,2,3 ve 4. sınıf öğrencileri ile amaçlı örneklem grubuyla oluşturulan katılımcılar oluşturmaktadır. Amaçlı örnekleme yönteminde, amaca en uygun olan, bilgi açısından zengin durumlar içeren bir örneklem seçilmektedir (Tanrıöğen, 2009; Patton, 2002). Çalışma içerisinde, katılımcıların motor becerileri ölçmek için TGMD-III (Ulrich, 2017) kullanılmıştır. Fiziksel Uygunluk özelliklerini ölçmek için ise Eurofit Test Bataryası içerisinde yer alan; 20 metre sürat koşusu, 10x5 mekik koşusu, otur-eriş (esneklik) testi, disklere dokunma testi, mekik (gövde kaldırma) testi, durarak uzun atlama ve dikey sıçrama testleri yapılmıştır. Pandemi nedeniyle okulların öğrenime yüz yüze devam ettiği süre içerisinde yapılabilen tüm fiziksel uygunluk test ve ölçümleri yapılmış olup, okullar kapanıp evde online derslere devam edildiği süreçte ise örneklem grubuna ulaşılamamasından dolayı flamingo denge testi, pençe kuvveti testi ve bara asılma testleri uygulanamamıştır. Aynı zamanda katılımcıların antropometrik ölçümleri için; boy, kilo, kulaç uzunluğu ölçümleri yapılmıştır. Daha sonra katılımcıların BKİ değerleri hesaplanmıştır. Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Anne-Baba Formu İlkokul Düzeyi (Gresham ve ark., 1990) için öğrencilerin ailelerine, Google-Formlar ile oluşturularak elektronik ortamdan gönderilmiş 55 soruluk anketi cevaplamaları rica edilmiştir.

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin betimsel istatistikler için frekans ve yüzde analizi yapılmış, ölçekler ve alt boyutlarının minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma değerleri belirlenmiştir. Araştırmanın nicel araştırma olmasından dolayı hangi istatistik analizlerinin yapılacağı verilerin normal dağılım gösterip göstermediği sonucuna göre belirlenmiştir. Verilerin dağılımının normallik gösterip göstermediğine dair Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır.

Katılımcılara yapılan test ölçekleri ile yaş düzeylerine göre karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) kullanılmıştır. Fiziksel uygunluk ölçeğinde normal dağılıma uymayan verilerin analizi için ise non-parametrik test olan Kuruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Katılımcılara yapılan test ölçekleri ile cinsiyetlere göre karşılaştırılmasına yönelik bağımsız örneklem için t-testi, fiziksel uygunluk ölçüğünde normal dağılıma uymayan veriler için ise non-parametrik test olan Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Motor beceri, fiziksel uygunluk ve sosyal beceri ölçümlerinin arasındaki ilişkiye yönelik Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Çalışmada araştırma grubundan toplanan veriler SPSS 22 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

4.BULGULAR

4.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Ait Bulgular

Katılımcıların demografik özelliklerine ait bilgilerin verildiği tablolar fiziksel uygunluk ve motor beceri testlerine katılan öğrencilerin demografik özellikleri ve sosyal beceri derecelendirme ölçeğine katılan öğrencilerin demografik özellikleri olarak iki gruba ayrılmıştır. Bunun sebebi; çalışma grubunun okulda olduğu süre boyunca 177 kişiye ulaşarak ölçümlerinin tamamlanmış olmasına karşılık, sosyal beceri derecelendirme ölçeğinin anne-baba tarafından elektronik ortamda doldurulmuş olmasıdır. Gönderilen ölçeği tüm katılımcıların velilerinin cevaplamış olmaması veya bazı velilerin öğrencilerin doğum tarihi ya da sınıfı gibi bilgilerini yanlış doldurmasından dolayı çalışma grubumuzla eşleşmemiş ve eşleşmeyen bu cevaplar çalışmadan çıkarıldığı için sosyal beceri derecelendirme ölçeği katılımcı sayısı 152 olarak belirlenmiştir.

Fiziksel uygunluk ve motor beceri ölçümleri katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin betimsel istatistikler incelendiğinde; katılımcıların, %50,8'i kız, %49,2'i ise erkek öğrencilerden oluşmakta olup, %26,6'sı 1. sınıf, %28,8'i 2. sınıf, %19,7'ü 3.sınıf ve %24,9'u ise 4. sınıf öğrencileridir. Araştırmaya katılan katılımcıların BKM (Beden Kütle İndeksi) incelendiğinde; %5,6'sının zayıf olduğu, %48,6'sının normal sınırlarda olduğu, %24,3'ünün kilolu olduğu ve %21,5'inin ise obez olduğu saptanmıştır.

Sosyal beceri derecelendirme ölçeği katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin betimsel istatistikler incelendiğinde; katılımcıların, %49,3'ü kız, %50,7'i ise erkek öğrencilerden oluşmakta olup, %25,7'si 1. sınıf, %30,2'si 2. sınıf, %19,1'i 3. sınıf ve %25,0'i ise 4. sınıf öğrencileridir. Araştırmaya katılan katılımcıların %30,9'u kardeşe sahip olmadığını, %49,3'ünün 1 kardeşinin olduğu, %19,8'inin ise 2 ve daha fazla kardeşe sahip olduğu belirlenmiş olup, katılımcıların ebeveyn eğitim düzeylerine bakıldığında ise ebeveynlerin, %5,3'ünün ilkököl, ortaokul, %11,2'sinin lise, %65,1'inin lisans ve %18,4'ünün lisansüstü mezunu olduğu saptanmıştır.

4.2. Motor Beceri Ölçeğine Yönelik Bulgular

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin kaba motor becerileri ve alt boyutlarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına yönelik bağımsız örneklem için t-testi sonuçları incelendiğinde; lokomotor becerilerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir. Top becerileri (nesne kontrol becerileri) ve kaba motor becerilerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<0,05$) saptanmıştır. Erkek çocukların top becerileri ve kaba motor becerilerde kız çocuklarına göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin kaba motor becerileri ve alt boyutlarının yaş düzeylerine göre karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) sonuçlarına göre; lokomotor becerileri, top becerileri ve kaba motor becerilerinin yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<0,01$) saptanmıştır. Aritmetik ortalamalar incelendiğinde, 7 yaşında olan öğrencilerin lokomotor becerileri diğer yaş gruplarına göre daha düşük olduğu, 9 ve 10 yaşında olan öğrencilerin ise top becerileri ile kaba motor becerilerinin diğer yaş gruplarına göre daha yüksek değerlerde olduğu bulunmuştur.

İlkokulda öğrenim gören çocukların lokomotor becerileri, top becerileri ve kaba motor becerileri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon analizi sonuçları göre; lokomotor becerileri ile top becerileri ve kaba motor becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır ($p<0,01$).

4.3. Fiziksel Uygunluk Ölçeğine Yönelik Bulgular

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin 20 m sürat, otur eriş ve mekik testi ölçümlerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına yönelik bağımsız örneklem için t-testi sonuçlarına göre; 20 metre sürat testi ve mekik testi cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği ($p>0,05$) saptanmıştır. Ancak esneklik testinin cinsiyetlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p<0,05$). Esneklik testi aritmetik ortalamaları incelendiğinde, kız öğrencilerin esneklik testinde, erkek öğrencilere göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama ve dikey sıçrama testi ölçümlerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına yönelik Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre; 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma ve dikey sıçrama testi ölçümlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir. Durarak uzun atlama ölçümünün ise öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<0,05$) ve erkek öğrencilerin durarak uzun atlama değerlerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin; 20 metre sürat, esneklik ve mekik testlerinin yaşa göre karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) sonuçlarına göre; 20 metre sürat, otur-eriş ve mekik testi ölçümlerinin yaşa göre anlamlı bir

farklılık gösterdiği ($p<0,01$) saptanmıştır. 9 ve 10 yaşındaki öğrencilerin 20 metre sürat ve mekik testinde, 7 ve 8 yaşındaki öğrencilere göre daha başarılı olduğu, ayrıca 9 yaşındaki öğrencilerin 8 yaşındakilere göre daha esnek olduğu görülmüştür.

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama ve dikey sıçrama testinin yaşa göre karşılaştırılmasına yönelik Kuruskal Wallis test sonuçlarına göre; 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama ve dikey sıçrama testlerinin yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<0,05$) saptanmıştır. İlkokulda öğrenim gören 9 ve 10 yaşındaki öğrencilerin 10x5 mekik koşu testinde, 7 ve 8 yaşa göre daha başarılı olduğu saptanmıştır. 10 yaşındaki öğrencilerin disklere dokunma testinde diğer yaş gruplarından daha iyi performans sergilediği, aynı zamanda 9 ve 10 yaşındaki öğrencilerin durarak uzun atlama testinde, 7 ve 8 yaşındaki öğrencilere göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca 10 yaşındaki öğrencilerin dikey sıçrama testinde, 7 ve 8 yaşındakilere göre daha başarılı olduğu tespit edilmiştir.

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin, 20 m sürat testi, 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama, dikey sıçrama, otur-eriş ve mekik testi arasındaki ilişkiye yönelik Pearson Korelasyon analizi uygulanmıştır. Sonuç olarak; 20 metre sürat, 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama, dikey sıçrama ve mekik testi sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ($p<0,05$) saptanmıştır.

4.4. Sosyal Beceri Ölçeğine Yönelik Bulgular

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin sosyal becerilerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına yönelik bağımsız örneklem için t-testi sonuçlarına göre; sosyal becerilerinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

İlkokulda öğrenim gören öğrencilerin sosyal becerilerinin yaşa göre karşılaştırılmasına yönelik tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) sonuçlarına göre; sosyal becerinin yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($p>0,05$) saptanmıştır.

4.5. Motor Beceri ve Fiziksel Uygunluk Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

İlkokulda öğrenim gören çocukların kaba motor becerileri ve alt boyutları ile fiziksel uygunluk ölçeği ölçümleri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre; lokomotor becerileri, top becerileri ve kaba motor becerileri ile 20 metre sürat, 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama, dikey sıçrama ve mekik testi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu ($p<0,01$) saptanmıştır. Lokomotor becerilerin, tüm fiziksel uygunluk ölçümleri ile arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Top becerileri ve kaba motor becerilerin ise otur-eriş (esneklik) testi ile arasında anlamlı bir ilişki olmadığı; 20 m sürat koşusu, 10x5 mekik koşusu, disklere dokunma, durarak uzun atlama, dikey sıçrama ve mekik testi ölçümleri ile arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

4.6. Motor Beceri ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

İlkokulda öğrenim gören çocukların sosyal becerileri ile kaba motor becerileri ve alt boyutları arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre; sosyal becerileri ile lokomotor becerileri, top becerileri ve kaba motor becerileri arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı ($p>0,05$) saptanmıştır.

4.7. Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

İlkokulda öğrenim gören çocukların sosyal becerileri ile fiziksel uygunluk ölçümleri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre; öğrencilerin sosyal becerileri ile 20 metre sürat testi, 10x5 mekik koşusu testi, disklere dokunma testi, durarak uzun atlama testi, dikey sıçrama testi, otur-eriş testi ve mekik testi arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı ($p>0,05$) tespit edilmiştir.

5. TARTIŞMA

Parlar (2019), ortaokulda eğitim gören öğrencilerin beden eğitimine yatkınlıklarını incelemiş ve bunun sosyal beceri düzeyleri ile ilişkisini tespit etmek istemiştir. Araştırmanın sonucunda katılımcıların sosyal becerileri ile beden eğitimine karşı tutumları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Ayrıca okul takımlarında yer alan ve lisanslı sporcu olan öğrencilerin sosyal becerilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Parlar (2019) çalışmasında beden eğitimi ilişkin tutumlar ile sosyal beceri arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki bulunurken, bu çalışmada öğrencilerin sosyal becerileri ile fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında bir ilişkiye rastlanılmamıştır.

Dalkılıç (2011), ilkökul öğrencilerinin iletişim becerileri ile sportif faaliyetlere katılımı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Sonuç olarak; öğrencilerin sportif faaliyetlere katılımlarının, cinsiyetlerine, yaşlarına, sınıflarına, anne babanın gelir düzeyine ve eğitimine göre iletişim becerisini anlamlı olarak değiştirdiği bulunmuştur. Bu çalışmada ise öğrencilerin fiziksel uygunluk ve motor becerileri özelliklerinin sosyal beceri düzeylerini etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Takami (2015), düzenli fiziksel egzersiz yapan öğrencilerin sosyal becerileri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma sonucunda; sosyal becerilerin kazanılması açısından en verimli yılların ilk ve ortaokul dönemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada ise ilkökul öğrencilerinin sosyal becerileri ile fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Demirtaş (2018), ortaöğretim öğrencilerinin spor yapma durumlarına göre sosyal becerilerini incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda; takım sporu yapan öğrencilerin sosyal beceri puanlarının, sosyal anlatım özelliği bakımından anlamlılık gösterdiği sonucuna varılmıştır. Bu çalışmada ise öğrencilerin sosyal becerileri ile fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Saygın ve arkadaşları (2012), ilköğretim 3-5. sınıf öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyleri ve sağlıklı ilişkili fiziksel uygunluk özelliklerinin araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda; erkek öğrencilerin VO2 max, pençe kuvveti, fiziksel aktivite düzeyleri ve günlük enerji tüketiminin kızlardan daha yüksek olduğu, vücut yağ yüzdesi ve esnekliğin ise kızların erkeklerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu çalışmada da benzer olarak erkek öğrenciler durarak uzun atlama testinde kızlar öğrencilerden daha başarılı sonuçlar elde ederken, kızların esneklik parametrelerinin erkeklere oranla daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sever ve arkadaşları (2017), 8-14 yaş çocuklarının motorik özellikleri incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda yaş ve cinsiyete göre benzer özellikler gösterildiği, bara asılma ve denge testlerinin diğer testlere göre yüksek beceri farklılıkları gösterdiği bulunmuştur. Sever ve arkadaşlarının çalışmasına paralel olarak bu çalışmada da kuvvet ve esneklik dışında motorik özelliklerin yaş ve cinsiyete göre anlamlılık göstermediği bulunmuştur. Fiziksel uygunluk düzeyinin ise yaş ile paralel olarak geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Erikoğlu ve arkadaşları (2009), gerçekleştirdikleri "7-12 yaş çocuklarda cinsiyet ve yaş gruplarına göre Eurofit test bataryası ile performans parametrelerinin değerlendirilmesi ve fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin belirlenmesi" adlı çalışmalarında, 10 yaştan önce performans parametreleri arasında cinsiyete göre anlamlı fark görülmemiştir. 10 yaş ve sonrasında erkek çocuklarda anaerobik güç üst, extremité kuvveti ve VO2max değerleri arasında anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Erikoğlu ve arkadaşlarının çalışmasına paralel olarak bu çalışmada da fiziksel uygunluğun yaş ile beraber doğrusal olarak gelişim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Çelik ve arkadaşları (2013), ilkokulda öğrenim gören erkek ve kız öğrencilerinin fiziksel ve motorik değerlerini cinsiyete göre karşılaştırmışlardır. Sonuç olarak; spor yapmayan öğrencilerin benzer fiziksel özelliklere sahip olurken, performansla ilgili fiziksel uygunluk test sonuçlarında erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha iyi performans gösterdiği tespit edilmiştir. Çelik ve arkadaşlarının çalışmasına paralel olarak bu çalışmada da kız ve erkekler arasında performans olarak büyük bir farklılık olmadığı, erkeklerin sadece durarak uzun atlama da kızlardan daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu araştırma ilkokul öğrencilerinde motor beceri, fiziksel uygunluk ve sosyal beceri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma sonucunda, kaba motor becerileri ölçülen öğrencilerin test sonuçlarına göre; lokomotor becerilerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşılık top becerileri ile toplam kaba motor becerilerinin cinsiyetlere göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Erkek öğrencilerin top becerilerinin ve kaba motor becerilerinin, kız öğrencilerine göre daha iyi olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bulgular incelendiğinde erkek öğrencilerin top becerileri ve kaba motor becerilerinin kız öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha iyi olmasının sebebinin; erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla topla oynanan sporlar ile ilgilendiğinden, teneffüs ya da boş zamanlarında futbol, basketbol gibi topla oynanan oyunlara yönelmelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Kaba motor becerilerin ve alt boyutlarının ise yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. 9 ve 10 yaşındaki öğrencilerin kaba motor becerilerinin, 7 yaşındaki öğrencilere oranla daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun ise 1. sınıf öğrencilerinin temel hareketler döneminin son fazında olması, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin ise spor hareketleri döneminde olması yaşa göre motor beceriler arasındaki farkı açıklamaktadır.

Fiziksel uygunlukları ölçülen ilkokul öğrencilerinin test sonuçlarına göre; 20 m sürat, 10x5 mekik koşusu, dikey sıçrama, disklere dokunma ve mekik testi ölçümlerinin cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermediği sonucuna ulaşılmıştır; durarak uzun atlama ve otur-eriş testlerinin cinsiyetlere göre anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Durarak uzun atlamada erkeklerin, kızlara oranla daha başarılı olduğu; kızların ise otur-eriş testlerinde erkeklere oranla daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Saygın, Ö. ve arkadaşları (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, erkek çocukların pençe kuvveti ve fiziksel aktivite değerlerinin kızlardan daha yüksek olduğu, esneklikte ise kızların erkeklerden daha iyi olduğunu bulması bu çalışmaya paralellik göstermektedir.

Fiziksel uygunluk ölçümlerin yaşa göre karşılaştırılması sonucunda ise fiziksel uygunluk testlerinin yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Fiziksel uygunluk gelişiminin yaşla beraber doğrusal oranda artış gösterdiği sonucuna varılmıştır. Bunun sebebinin ise ilkokul çağında, kız ve erkeklerde kuvvet artışının benzer olmasından kaynaklanmaktadır. Erken gelişim gösteren çocuklar, arkadaşlarından daha kuvvetli olabilmektedirler. Çocukların esneklik özellikleri ise 5 ve 8 yaşa kadar sabitken, 12-13

yaşına kadar doruk noktaya ulaşmış daha sonra yaşla birlikte azalma göstermektedir. Kızlar tüm yaş gruplarından erkeklere oranla daha esneklerdir (Özer ve Özer 2016). Bu cümle ise çalışmada kızların erkeklere oranla daha esnek olması sonucunu desteklemektedir. Erikoğlu ve arkadaşları (2009) tarafından yapılan çalışmada 10 yaştan itibaren özellikle erkek çocuklarda anaerobik güç, üst extremite kuvveti ve tahmini VO2max değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit etmiştir. Bu da çocukların fiziksel uygunluklarının 10 yaşa kadar benzer özellikte olurken, 10 yaştan itibaren anlamlı bir farklılık oluşturduğunu göstermektedir.

Sosyal becerilerin yaşa ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Çiriş (2014), çalışmasında katılımcıların sosyal beceri düzeylerinin cinsiyet bakımından incelendiğinde anlamlı bir farklılaşma görülmeyen sonucunu bularak bu çalışmaya paralellik göstermiştir. Aynı zamanda ilkököl öğrencilerinin sosyal becerileri ile kardeş sayısı, ebeveynin eğitim ve gelir düzeyi arasında da anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur. Arslan, A. (2016) tarafından yapılan çalışmada ise çocukların sosyal beceri düzeylerinin anne ve babanın eğitim düzeyi, algılanan aile tutumu, ekonomik durum, okulöncesi eğitim alma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlılık olduğu, buna karşın kardeş sayısı ve cinsiyet istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığını bulmuştur. Kardeş sayısı ve cinsiyete göre anlamlı bir farkın olmaması bu çalışmaya paralellik göstermektedir.

Yapılan literatür çalışmalarında; Gözaydın ve arkadaşları (2006), araştırmaları sonucunda; boş zamanları sportif etkinlikler ile geçirmenin sosyal beceriyi olumlu etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Balyan (2009), çalışmasında spor etkinliklerine katılanların sosyal becerilerinin daha yüksek seviyede olduğunu belirlemiştir. Arslanoğlu (2010), ortaöğretimde okuyan ve spor yapan öğrenciler ile sosyal beceriler arasında anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Dalkıran ve arkadaşları (2015), yaptıkları çalışmada spor yapan katılımcıların sosyal becerilerinin daha fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Parlar (2019), çalışmasında beden eğitime ilişkin tutumlar ile sosyal beceri arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki bulunurken, bu çalışmada öğrencilerin sosyal becerileri ile fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında bir ilişkiye rastlanılmamıştır.

Sonuç olarak; ilkököl öğrencilerinin fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında anlamlı bir ilişki varken, sosyal beceriler ile fiziksel uygunluk ve motor beceri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun, örneklem grubu sayısından etkilenebileceği düşünülmektedir. Ayrıca Covid-19 sebebi ile bir yılı geçen süredir evde olan ve sosyal ortamlarda bulunamayan çocukların, bu süreçteki sosyal becerilerinde değişkenlik gösterebileceği, bunun da sosyal beceri derecelendirme anketindeki cevapları etkilemiş olabileceği, velilerin anketi cevaplarken objektif davranmamış veya sorulara odaklanmamış olabilecekleri düşünülmektedir. Bunun yanı sıra literatüre bakıldığında büyük ölçüde, sosyal beceri ve beden eğitime yatkınlık, tutum, spor yapma ve spor yapmama durumları karşılaştırılmıştır. Fiziksel uygunluk ve motor becerilerin, sosyal beceri ile arasındaki ilişki incelenmemiştir.

Bu sonuca göre; ilkököl öğrencilerinde motor beceri ve fiziksel uygunluk arasında anlamlı bir ilişki vardır. Fiziksel uygunluk düzeyini geliştirmek için fiziksel aktiviteye katılım sağlanmalı ve bu şekilde motor beceriler de geliştirilmelidir. Fiziksel uygunluk düzeyi gelişmemiş, oyun ve fiziki aktivitelere katılmayan çocukların motor beceri gelişimleri de buna paralel olarak etkilenmektedir.

6.2.Öneriler

Burada çalışmanın gerçekleştirilmesi aşamasında ve sonrasında elde edilen bilgilere göre ilkököl öğrencilerinin fiziksel uygunluk, motor beceri ve sosyal becerilerine ilişkin araştırma yapanlara öneriler aşağıda verilmiştir:

1. Özellikle ilkököl dönemindeki çocuklarda, motor beceri ve fiziksel uygunluk düzeyini belirlemek, gelecekte karşılaşılabilecek sağlık problemlerine karşı tedbir almayı sağlayabilmektedir. Bundan dolayı okullarda düzenli olarak fiziksel uygunluk ve motor beceri testleri uygulanmalıdır.
2. Çocukların sporla ilişkili hareketler döneminde başarılı olabilmeleri büyük oranda temel hareketler döneminin nasıl geçtiğine bağlıdır. Bu sebeple okullarda çocukların motor becerilerini geliştirecek programlar oluşturulmalı ve bu dersleri beden eğitimi ve spor öğretmenleri vermelidir. Böylece gelecekte spor faaliyetlerinde daha fazla başarı elde edilebileceği düşünülmektedir.
3. Çocukların motor beceri ve fiziksel uygunlukların gelişmesi adına günlük yaşamlarında hareket etmeleri sağlanmalıdır. Özellikle günümüzde Covid-19 ve pandemi nedeniyle çocuklar evlerde hareketsiz bir yaşam sürmektedirler. Bu yaş grubun motor beceri anlamında kritik dönemde olduğunu düşünürsek, bu dönemde hareketin çok daha önemli olduğunu görebiliriz.
4. Örneklem grubunun daha fazla olması ve araştırma zamanının genişletilmesiyle araştırma daha kapsamlı hale getirilebilir.
5. İlkokul öğrencilerinde motor beceri ve fiziksel uygunluğun iletişim becerisi ya da beden eğitimi ve spor dersine karşı tutum üzerindeki etkisi inceleyebilir.

KAYNAKLAR

Akgün, Ö. K., Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Demirel, F. ve Karadeniz, Ş. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi, Ankara.

Arslan, A. (2016). *İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin sosyal becerilerinin incelenmesi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun Üniversitesi.

- Arslanoğlu, C.** (2010). *Spor yapan ve spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması: Kars ili örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bacanlı, H. ve Erdoğan Filiz, E.** (2003). *Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeğinin (MESSY) Türkçeye Uyarlanması, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (KUYEB), Uluslararası ve Hakemli Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(2), 351-379.*
- Balyan, M.** (2009). *İlköğretim 2. kademe ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları sosyal beceri ve özyeterlik düzeylerinin karşılaştırılması* (Yayınlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ceylan, Ş.** (2009). *Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeğinin Geçerlik-Güvenirlik Çalışması ve Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Beş Yaş Çocuklarının Sosyal-Duygusal Davranışlarına Yaratıcı Drama Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelik, A., Günay, E., & Aksu, F.** (2013). *7-9 yaş grubu ilköğretim öğrencilerinin fiziksel ve motorik özelliklerinin değerlendirilmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 27(1), 7-13.
- Çiriş, V.** (2014). *Spor yapan ve yapmayan ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çubukçu, Z. ve Gültekin, M.** (2006). *İlköğretimde Öğrencilere Kazandırılması Gereken Sosyal Beceriler*. Bilig, 37, 155-174.
- Darwish, D., Esquivel, G. B., Houtz, J. C. & Alfonso, V. C.** (2001). *Play and social skills in maltreated and non-maltreated preschoolers during peer interactions*. Child Abuse and Neglect, 25, 13-31.
- Dalkılıç, M.** (2011). *İlköğretim öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi SBE Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı).
- Dalkıran, O., Aslan, C. S., Gezer, E. D. ve Vardar, T.** (2015). *Sporcu ve sedanter öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(13), 224–230.
- Demirtaş, S.** (2018). *Spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Denham, A., Hatfield, S., Smethurst, N., Tan, E., and Tribe, C.** (2006). *The effect of social skills interventions in the primary school*. Educational Psychology in Practice. 22(1), 33–51.
- Erikoğlu, G., Özkamçı, H., Gølmaghani, N., Suveren, C., Tuğçe, T. O. T., ŞAHİN, N., & Güzel, N. A.** (2009). *7–12 Yaş Çocuklarda Cinsiyet Ve Yaş Gruplarına Göre Eurofit Test Bataryası İle Performans Parametrelerinin Değerlendirilmesi*. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 14(4), 49-64.
- Fletcher, G., Balady, G., Blair, SN., Blumenthal, J., Caspersen, CJ., & Chaitman, B.**, (1996). *Statement on exercise: Benefits and recommendations for physical activity*.
- Gallahue, D.L. and Ozmun, J.G.** (2006) *Understanding motor development: infants, children, adolescents, adults*. (6th Ed.) [International Edition], McGraw-Hill Companies, 524 P., New York.
- Genç, S. Z.** (2005). *İlköğretimde sosyal becerilerin gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(1), 41–54.
- Gözyayın, G., Bayazıt, B. ve Cantürk, M.** (2006, Kasım). *13-14 Yaş okul çağı ergenlik döneminde uygulanan dans, yüzme ve tenis etkinliklerinin çocuğun sosyal gelişime etkisi*. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde sunulan bildiri, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Gülay, H., Akman, B.** (2009). *Okul öncesi dönemde sosyal beceriler*. (1.basım). Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Kalish, S.** (1996). *Çocuğunuz İçin Spor ve Fitnes*. Tuncer Büyükonat. Beyaz Yay, İst.
- Kandır, A.** (2007). *Gelişimde 3-6 yaş*. (4. basım). İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Özer, K., Sayın, M., Hasırcı, S.** (1992). *Türk Cimnastiğinde Yetenek Belirleme Projesi ve Sonuçları*. II. Spor Bilimleri Kongresi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Özer, D., ve Özer K.** (2016). *“Çocuklarda Motor Gelişim.”* Nobel Yayınları, Ankara.
- Özer, K.** (2020). *“Fiziksel Uygunluk”* 7.Baskı, Nobel Yayınevi, Ankara.

- Parlar, F.** (2019). *Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Yatkınlıkları ile Sosyal Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki* (Doctoral dissertation, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü (Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği).
- Pate, R. R., Freedson, P. S., & Sallis, J. F.** (2002). *Compliance with Physical Activity Guidelines: Prevalence in a Population of Children and Youth*, AEP 12: 303– 308
- Patton, M. Q.** (2002). *Qualitative research and evaluation methods*. Sage Publications: Thousand Oaks.
- Payne VG, Isaacs LD.** (2011). *Human Motor Development: A Lifespan Approach*. (8th edition) McGraw Hill, USA.
- Saygın, Ö.** (2012). *Çocuklarda Fiziksel Aktivite Düzeyleri ve Vücut Kompozisyonlarının Belirlenmesi*. Muğla Üni. Basımevi. Muğla.
- Sever, O., Fatmanur, E. R., Sivrikaya, M. H., İlhan, Ş. E. N., & Yılmaz, H.** (2017). *8-14 Yaş Çocuklarda Motorik Becerilerin İncelenmesi*. Bed. Eğit. ve Spor Bil. Der, 19(2), 18-28.
- Swindells, D. ve Stagnitti, K.** (2006). *Pretend play and parents'view of social competence: the construct validity of the child-initiated pretend play assessment*. Australian Occupational Therapy Journal (53), 314–324.
- Takami, K.** (2015). *The relationship between social skills and sports activities among Chinese college students*. Psychology, 6, 393-399.
- Tanrıöğen, A.** (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Webster, E. K., Ulrich, D.** (2017). *Evaluation of the psychometric properties of the Test of Gross Motor Development-third edition*. Journal of Motor Learning and Development, 5(1), 45-58.
- Westwood, P.** (2007). *Commonsense methods for with special needs strategies for the regular classroom*. Newyork: Taylor &Francis e-Library.
- Willmore, J.H., Costill, D.L.** (1988). *Training for Sport and Activity*. Human Kinetics. Campaign, IL.
- Yavuzer, H.** (2007). *Çocuk psikolojisi*. (20. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.